

Kraków, dnia 12 kwietnia 2021 roku

DPW/2021/01018

Fundacja im. Stefana Batorego
ul. Sapieżyńska 10a
pilotaz_paktu@batory.org.pl
00-215 Warszawa

Szanowni Państwo,

W pierwszej kolejności dziękujemy za szybką odpowiedź.

Niestety wyjaśnienia Państwa nie są dla nas w żadnej mierze przekonujące.

Link do pisma z dnia 3 marca 2021 r. wcześniej nie działał. Udało nam się go otworzyć dopiero w dniu 9.04.2021 r. Całkowicie niesłuszny jest zatem zarzut wybiórczego doboru przez Wykonawcę korespondencji. Co więcej, po zapoznaniu się z treścią ww. pisma nie widzimy jakichkolwiek podstaw do zmiany naszej oceny sytuacji. Przeciwnie, korespondencja ta dowodzi i utwierdza nas w przekonaniu, że przed wydaniem opinii istniały bardzo poważne sygnały wskazujące na konflikt interesów. Prowadzone przez Państwa w gronie Fundacji i jej Konsultantów dyskusje świadczą jedynie o tym, że Partner Społeczny zawiódł w tej sprawie. Co więcej, z pisma powyższego wynika, że wystąpiliście Państwo do Zamawiającego na etapie opracowywania opinii prawnej o udostępnienie opinii prawnych PKP PLK S.A. Prośba taka nie została skierowana do Wykonawcy. Postępowanie takie wskazuje co najmniej na lekkie podejście do wymogu zachowania przez Partnera Społecznego bezstronności.

W korespondencji naszej wyraźnie wskazaliśmy, iż nie oceniamy motywacji ani intencji, jakimi kierowała się Fundacja/Konsultant, gdyż nie mają one jakiegokolwiek znaczenia dla obowiązku zastosowania klauzuli konfliktu interesów i wyłączenia się ze sprawy. Wykonawca nie przypisywał Państwu zatem ani finansowych ani jakichkolwiek innych motywów działania, gdyż te są dla sprawy irrelevantne (o obowiązku wyłączenia się ze sprawy decyduje obiektywny fakt powstania konfliktu interesów a nie subiektywna motywacja Fundacji czy Konsultanta). Wszelkie zarzuty w tym względzie stanowią nieuprawnioną nadinterpretację. Są to Państwa własne twierdzenia, do których ciężko się nam nawet odnieść nie mając dostępu do szczegółowych danych o zasadach rozliczania programu. Z pewnością transparentne ujawnienie przez Państwa w odpowiedzi na nasze pismo szczegółowych zasad i kwot rozliczeń finansowych Partnera Społecznego/Konsultanta przyczyniłoby się do merytorycznego wyjaśnienia podniesionych wątpliwości bardziej aniżeli aroganckie oskarżanie Wykonawcy o insynuacje. Nie powinno być z tym zaś problemu, skoro są to środki publiczne.

Uczestniczenie w programach finansowanych ze środków europejskich wiąże się z wymogiem podwyższonej transparentności i gotowości poddania się ocenie społecznej, również tej krytycznej. Jak sami Państwo zauważacie, zarówno Zamawiający, Wykonawca, jak i Inżynier przez czas trwania Paktu Uczciwości poddawani byli wielokrotnej krytyce z Państwa strony. Żadna ze Stron (nawet nie zgadzając się z krytyką) nie uchylała się od merytorycznej polemiki. Również Partner Społeczny powinien być gotowy zmierzyć się ze zgłaszanymi w stosunku do jego działań i zaniechań zastrzeżeniami. Ostre wyrazy oburzenia z Państwa strony świadczą albo o niezrozumieniu zasad działania klauzuli konfliktu interesów albo o braku gotowości do zmierzenia się z zarzutami o charakterze krytycznym.

Klauzula konfliktu interesów ma charakter otwarty i może dotyczyć „jakichkolwiek innych interesów”. Z punktu widzenia doświadczenia życiowego trudno zakładać, że decyzja o kontynuacji albo braku kontynuacji monitoringu miała neutralny w stosunku do Fundacji/Konsultanta charakter, nie wpływała na ich prawa lub obowiązki. Sami Państwo przyznajecie, że monitoring inwestycji jest główną częścią pilotowanego programu. Sytuacja zaś gdy treść opracowywanej opinii wpływa na sytuację jej autora (np. na wymiar czy charakter realizowanych przez niego zadań) jest klasycznym przykładem konfliktu interesów.

W powyższym kontekście zauważamy, że na Państwa stronie internetowej zamieszczony jest wzór umowy o świadczenie usług prawnych z Konsultantem na potrzeby Paktu Uczciwości. Zgodnie z § 4 umowy będzie ona realizowana w okresie od dnia jej zawarcia do dnia wystawienia Świadczenia Przejęcia (lub innego równoważnego dokumentu) dla Zamówienia. W § 5 umowy Strony umówiły się, że Konsultant będzie wynagradzany za swoje usługi za każdą godzinę pracy („Strony ustalają wynagrodzenie godzinne za realizację przedmiotu niniejszej Umowy w kwocie brutto... zł za godzinę”). W przypadku zakończenia kluczowej części programu, tj. monitoringu inwestycji, zakres prac Konsultanta uległby zmniejszeniu, a w konsekwencji zmniejszeniu uległoby jego rozliczane godzinowo wynagrodzenie. Tym samym treść opracowywanej opinii mogła mieć wpływ na interesy gospodarcze Konsultanta, co powodowało obowiązek jego wyłączenia się ze sprawy z uwagi na konflikt interesów. Dla uniknięcia wątpliwości jeszcze raz wskazujemy, że całkowicie irrelevantne są tu motywacje samego Konsultanta, których nie oceniamy.

Obecne zaprzeczanie Państwa interesu w przedmiocie dalszego trwania Porozumienia w sprawie Paktu Uczciwości (czy jak Państwo precyzujecie – głównej części pilotowanego programu, polegającej na monitorowaniu inwestycji) kontrastuje z liczbą Państwa wcześniejszych wystąpień o podpisanie aneksu terminowego oraz intensywnością podejmowanych przez Państwa w tym względzie starań. Doświadczenie życiowe uczy, że ktoś kto nie ma jakiegokolwiek interesu w danej sprawie nie zabiega o nią przez długie miesiące.

W tym miejscu warto również przywołać pomocniczo, w celu zobrazowania standardów i dobrych praktyk w zakresie bezstronności, art. 48 § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania cywilnego. Przepis ten określa przypadki, w których sędzia podlega wyłączeniu z mocy samej ustawy.

Dotyczy to m.in. spraw, w których sędzia pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy oddziaływa na jego prawa lub obowiązki. Odnosząc powyższą regulację na zasadzie analogii do diskutowanego problemu należy wskazać, że w przypadku wydania opinii prawnej korzystnej dla Wykonawcy zmieniłaby się i to radykalnie treść praw i obowiązków Fundacji wynikających z podpisanego z PKP PŁK S.A. porozumienia w sprawie Paktu Uczciwości, a to z uwagi na określony czasookres trwania ww. porozumienia, tj. do dnia wydania Świadczenia Przejęcia. Niemal identyczna regulacja znajduje się w art. 18 § 1 ust. 1 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Analogiczną regulację obejmuje również art. 24 § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, zgodnie z którym pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie, w której w której pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki.

Wyjaśnienia Państwa mają w naszej ocenie bardziej emocjonalny aniżeli merytoryczny charakter. Jesteśmy w stanie to zrozumieć z uwagi na wagę podnoszonych przez nas wątpliwości, niemniej jednak wymogi transparentności, bezstronności i obiektywizmu wymagają od każdego z uczestników pilotażu poddania się ocenie jego działań. Pismo Państwa traktujemy wręcz jako próbę zamknięcia tematu bez jego głębszego wyjaśnienia i rozwiania wątpliwości, do których w świetle prowadzonej przez Państwa korespondencji z Zamawiającym oraz dostępnych na stronie Paktu Uczciwości dokumentów mamy prawo. Zwracamy również uwagę, że wyjaśnienia sprawy nie ułatwia z pewnością brak dostępności na Państwa stronie internetowej kompletu dokumentów formalnych dotyczących realizowanego programu, w tym np. umowy o grant od Komisji Europejskiej czy podpisanych umów z Konsultantami. Wykonawca rzetelnie korzysta z tych dokumentów formalnych dotyczących Programu, które Partner Społeczny udostępnił w ramach deklarowanej przez siebie transparentności. Zarzucanie ZUE S.A. braku znajomości nie ujawnionych przez Fundację uwarunkowań jest nie na miejscu. Jeżeli uważacie Państwo, że istnieją nieznanne ZUE S.A. okoliczności, które mogą służyć rozwianiu wątpliwości to powinniście je Państwo spokojnie i merytorycznie wyjaśnić, ale przede wszystkim udokumentować.

Co oczywiste, przy takim Państwa podejściu, zarzut naruszenia klauzuli konfliktu interesów nie może być obiektywnie wyjaśniony przez samego Partnera Społecznego. Instytucjami właściwymi do obiektywnego wyjaśnienia sprawy są zatem: Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej (DG REGIO) Komisji Europejskiej (jako podmiot finansujący pakty uczciwości) oraz Transparency International Secretariat (jako podmiot koordynujący pakty uczciwości). W zaistniałej sytuacji zgodnie z zapowiedzią nie mamy niestety innego wyjścia jak przekazać przetłumaczone akta sprawy wraz z wnioskiem o zajęcie stanowiska w sprawie naruszenia klauzuli konfliktu interesów do ww. instytucji. Dla uniknięcia wątpliwości, oczywiście prześlemy również pismo z dnia 3 marca 2021 r. które z niezrozumiałych dla nas względów traktujecie Państwo jako rzucające na sprawę odmienne światło. Żałujemy, że nie chcieliście Państwo konstruktywnie wyjaśnić sprawy.

Podtrzymujemy tym samym stanowisko, iż wydana z naruszeniem Porozumienia w sprawie wdrożenia „Paktu Uczciwości” opinia z dnia 30 marca 2021 r. jest dokumentem obciążonym wadą prawną, owocem zatrutego drzewa. Jako taki dokument ten nie powinien się ostać w prawidłowym obrocie gospodarczym.

Z poważaniem

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Pawluk', is written over a solid horizontal line.

Otrzymują:

1. Adresat
2. pilotaz_paktu@paktory.org.pl
3. Sz. P. Joanna Pawluk, Dyrektor Centrum Realizacji Inwestycji PKP PLK S.A.
4. Sz. P. Marcin Szymański, zastępca dyrektora Departamentu Programów Infrastrukturalnych w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej
5. Sz. P. Mirosław Oleksy, Inżynier Projektu, MP- Mosty S.A.